

ธนาคารแห่งประเทศไทย

คู่มือสำหรับประชาชน : การขออนุญาตใช้วิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ จากวิธีที่ซับซ้อนน้อยกว่าเป็นวิธีที่ซับซ้อนมากกว่า

หน่วยงานที่ให้บริการ : ฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ และในการพิจารณาอนุญาต

1. เงื่อนไขในการยื่นคำขอ

1.1 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 95/2551 เรื่อง เรื่อง หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ สำหรับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551 กำหนดแนวทางการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ได้ใช้ประเมินระดับเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการไว้ 2 ทางเลือก คือ 1) Basic Indicator Approach (วิธี BIA) และ 2) Standardised Approach (วิธี SA-OR) โดยได้กำหนดให้มีทางเลือกภายใต้วิธี SA-OR คือ วิธี Alternative Standardised Approach (วิธี ASA)

ทั้งนี้ หากธนาคารพาณิชย์จะต้องเลือกใช้วิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการที่สอดคล้องกับลักษณะความซับซ้อนของการดำเนินธุรกิจ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยคาดหวังให้ธนาคารพาณิชย์ที่มีการทำธุรกิจเต็มรูปแบบ เลือกใช้วิธี SA-OR เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยซึ่งมีขอบเขตการทำธุรกิจที่จำกัดกว่า ธนาคารพาณิชย์ อาจเลือกใช้วิธี BIA โดยหากธนาคารพาณิชย์ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ ต้องขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

1.2 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 12/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุน และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุนลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2562 กำหนดให้บริษัทเงินทุนคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้บริษัทเงินทุนใช้วิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการได้ 2 วิธี ได้แก่ Basic Indicator Approach (วิธี BIA) และ Standardised Approach (วิธี SA-OR) ดังนี้

1.2.1 Basic Indicator Approach (วิธี BIA) วิธี BIA เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดในการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยใช้รายได้จากการดำเนินงานรวมของบริษัทเงินทุน (Gross income) ซึ่งรวมทั้งรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ และรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยสุทธิ เป็น Proxy ในการคำนวณ

1.2.2 Standardised Approach (วิธี SA-OR) วิธี SA-OR กำหนดให้บริษัทเงินทุนคำนวณมูลค่า

เทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการจาก Proxy เช่นเดียวกับวิธี BIA แต่จะสะท้อนความเสี่ยงได้ดีกว่า เนื่องจากบริษัทเงินทุนจะต้องประเมินระดับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการด้วย Proxy แยกตามสายธุรกิจที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ทั้งนี้ บริษัทเงินทุนสามารถเลือกใช้ Alternative Standardised Approach (วิธี ASA) ซึ่งเป็นทางเลือกภายใต้วิธี SA-OR ได้ โดยบริษัทเงินทุนสามารถเลือกใช้ยอดคงค้างเป็น Proxy ในการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของสายธุรกิจ Commercial banking และ Retail Banking แทนการใช้รายได้จากการดำเนินงาน เนื่องจากยอดคงค้างอาจเป็น Proxy ที่ดีกว่ารายได้จากการดำเนินงานในสายธุรกิจดังกล่าว

1.3 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 11/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2562 ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของกลุ่ม Solo Consolidation และกลุ่ม Full Consolidation ตามวิธีที่ธนาคารพาณิชย์ในระดับ Solo basis เลือกใช้ โดยให้นำหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

1.4 การขออนุญาตเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการจากวิธีที่ซับซ้อนน้อยกว่าเป็นวิธีที่ซับซ้อนมากกว่า ได้แก่

1.4.1 การเปลี่ยนแปลงจาก วิธี BIA เป็นวิธี ASA หรือ

1.4.2 การเปลี่ยนแปลงจากวิธี BIA เป็นวิธี SA-OR หรือ

1.4.3 การเปลี่ยนแปลงจากวิธี ASA เป็นวิธี SA-OR

1.5 ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินยื่นขออนุญาตล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 เดือน ก่อนที่จะเริ่มใช้วิธีการคำนวณวิธีใหม่ พร้อมเอกสารดังนี้

1.5.1 เอกสารแสดงการจัดแบ่งรายได้จากการดำเนินงาน และ/หรือยอดคงค้าง ตามประเภทสายธุรกิจ โดยวิธี SA-OR หรือ ASA

1.5.2 แบบประเมินความพร้อมในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยมีขอบเขตการกรอกข้อมูลในแบบประเมิน ดังนี้

(1) วิธี BIA เป็นวิธี ASA หรือ วิธี BIA เป็นวิธี SA-OR : ให้กรอกข้อมูลให้ครบถ้วนทุกข้อ

(2) วิธี ASA เป็นวิธี SA-OR : ให้กรอกข้อมูลเฉพาะข้อ 4

1.5.3 เอกสารสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

1.6 ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องปฏิบัติตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและจะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดไว้ ดังนี้

1.6.1 คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของ ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการติดตามดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1.6.2 ต้องมีระบบบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่ดีมีการนำระบบดังกล่าวไปใช้ในทางปฏิบัติ รวมทั้งมีการกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานอย่างชัดเจนให้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ซึ่งควรมีหน้าที่สำคัญ ดังนี้

- (1) พัฒนากลยุทธ์ที่จะใช้ในการบ่งชี้ ประเมิน ติดตาม ควบคุมและลดความเสี่ยง
- (2) กำหนดนโยบาย กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมความเสี่ยง
- (3) กำหนดวิธีการประเมินความเสี่ยงและนำไปปฏิบัติ
- (4) กำหนดรูปแบบการรายงานความเสี่ยงและนำรายงานดังกล่าวไปใช้

1.6.3 ต้องมีทรัพยากรเพียงพอในการใช้วิธี SA-OR หรือวิธี ASA ในแต่ละสายธุรกิจและในสายงานควบคุมและตรวจสอบกิจการภายใน

1.6.4 ต้องมีนโยบายและหลักเกณฑ์ในการเชื่อมโยงรายได้จากการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงหลักเกณฑ์เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงธุรกิจ

1.6.5 ต้องมีระบบจัดเก็บข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงจากความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ซึ่งต้องเป็นส่วนหนึ่งในระบบประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่ใช้จริง และระบบดังกล่าวต้องสามารถรวมเข้ากับกระบวนการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้เป็นอย่างดี

1.6.6 ต้องมีการจัดทำรายงานความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นประจำ พร้อมรายงานแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้ผู้บริหารระดับสูงทราบ

1.6.7 ต้องจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอย่างครบถ้วน และมีการปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

1.6.8 ต้องมีการสอบทานกระบวนการบริหารความเสี่ยงและระบบประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่เป็นอิสระเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1.6.9 ระบบการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีการสอบทานโดยผู้ตรวจสอบภายนอกเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควร

1.7 กรณีที่คำขออนุญาตมีประเด็นเชิงนโยบาย รวมถึงการคุ้มครองผู้ใช้บริการ ขอให้หาหรือธนาคารแห่งประเทศไทยก่อนยื่นคำขออนุญาต เพื่อธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้พิจารณากำหนดรูปแบบ รายละเอียดของเอกสารที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดได้ที่

- (1) พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 มาตรา 29, 30 และ 32
- (2) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 95/2551 เรื่อง หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551

(3) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 12/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับบริษัทเงินทุนลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2562

(4) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 11/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2562

(5) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 1/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะเวลาการพิจารณาคำขออนุญาตของสถาบันการเงิน ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 12 มกราคม 2559

2. วิธีการยื่นคำขอ

2.1 ให้ยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบ e-Application ในกรณีที่คำขอมีความบกพร่องไม่สมบูรณ์หรือผู้ยื่นคำขอนำส่งข้อมูล/เอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ธนาคารแห่งประเทศไทยจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขคำขอหรือจัดส่งข้อมูล/เอกสารหลักฐานเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลาดังกล่าว จะถือว่าผู้ยื่นคำขอละทิ้งคำขอ และธนาคารแห่งประเทศไทยจะแจ้งยุติการพิจารณาซึ่งจะมีผลเป็นการคืนคำขอดังกล่าวผ่านระบบ e-Application

2.2 ธนาคารแห่งประเทศไทยจะยังไม่พิจารณาคำขอและยังไม่นับระยะเวลาการดำเนินการ จนกว่าผู้ยื่นคำขอจะแก้ไขคำขอหรือนำส่งข้อมูล/เอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่ได้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการตามข้อ 2.1 เรียบร้อยแล้ว

2.3 ธนาคารแห่งประเทศไทยจะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 7 วัน นับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ ตามมาตรา 10 แห่ง พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ผ่านระบบ e-Application

ช่องทางการให้บริการ

<p>เว็บไซต์และช่องทางออนไลน์</p> <p>สถานที่ให้บริการ</p> <p>www.bot.or.th (ระบบ e-Application)</p> <p>ทั้งนี้ หากยื่นคำขอในวันทำการภายหลังเวลา 15.00 น. หรือในวันหยุดทำการของธนาคารแห่งประเทศไทยจะถือว่าธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับคำขอในวันทำการถัดไป</p> <p>หมายเหตุ:</p> <p>หากมีประเด็นสอบถามเพิ่มเติมโปรดติดต่อเจ้าหน้าที่ที่หมายเลขโทรศัพท์ 0 2356 7373 หรือ 0 2356 7845 หรือ FIBSDept@bot.or.th</p>	<p>ระยะเวลาเปิดให้บริการ เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง</p>
---	--

ขั้นตอน ระยะเวลา และส่วนงานที่รับผิดชอบ

ระยะเวลาในการดำเนินการรวม : 60 วัน

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา	ส่วนที่รับผิดชอบ
1)	<p>การตรวจสอบเอกสาร</p> <p>1. ตรวจสอบความครบถ้วนของคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ</p> <p>2. หากพบว่าเอกสารยังไม่ครบถ้วน แจ้งให้ผู้ยื่น จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมหรือแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทย จะถือว่าคำขอนั้นเป็นอันตกไป</p> <p>(หมายเหตุ: -)</p>	1 วัน	ฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน
2)	<p>การพิจารณา</p> <p>1. เจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอ วิเคราะห์ข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่อาจนัดหมายขอให้ผู้ยื่นคำขอมาชี้แจงให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม (หากจำเป็น)</p> <p>2. เพื่อให้เกิดการพิจารณาที่รอบคอบและระมัดระวัง ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจนำข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเข้าหารือคณะกรรมการภายในธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการดังกล่าว หากธนาคารแห่งประเทศไทยยังคงเห็นว่ายังมีประเด็นที่ต้องการทราบข้อเท็จจริงหรืออาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินหรือไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด ธนาคารแห่งประเทศไทย อาจแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอส่งข้อมูล/ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณา</p> <p>3. เสนอผลการพิจารณาเพื่อลงนาม</p> <p>หมายเหตุ: จะเริ่มนับเวลาในขั้นตอนการพิจารณาเมื่อผู้ยื่นนำคำขอชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม (ถ้ามี) และนำส่งเอกสารหลักฐานและข้อมูลตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดและแก้ไขได้อย่างครบถ้วนถูกต้องแล้ว</p>	59 วัน	ฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน

รายการเอกสาร หลักฐานประกอบ

ลำดับ	ชื่อเอกสาร จำนวน และรายละเอียดเพิ่มเติม (ถ้ามี)	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร
1)	หนังสือขออนุญาตเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่า สินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ จากวิธีที่ซับซ้อนน้อยกว่าเป็นวิธีที่ ซับซ้อนมากกว่า พร้อมเหตุผลและความจำเป็น ลงนามโดยผู้มีอำนาจลงนาม ฉบับจริง 1 ฉบับ สำเนา 0 ฉบับ หมายเหตุ กรณีเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณให้ระบุเหตุผล และความจำเป็นด้วย	-
2)	เอกสารแสดงการจัดแบ่งรายได้จากการดำเนินงาน และ/หรือยอด คงค้างตามประเภทสายธุรกิจ โดยวิธี SA-OR หรือ ASA ฉบับจริง 1 ฉบับ สำเนา 0 ฉบับ หมายเหตุ -	
3)	แบบประเมินความพร้อมในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับการคำนวณมูลค่า เทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการโดยวิธี SA-OR และวิธี ASA ฉบับจริง 1 ฉบับ สำเนา 0 ฉบับ หมายเหตุ -	
4)	เอกสารอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา (ถ้ามี) ฉบับจริง 1 ฉบับ สำเนา 0 ฉบับ หมายเหตุ -	-

ค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายละเอียดค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม (บาท / ร้อยละ)
ไม่มีค่าธรรมเนียม		

ช่องทางการร้องเรียน แนะนำบริการ

ลำดับ	ช่องทางการร้องเรียน / แนะนำบริการ
1)	ฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน โทร. 0 2283 5931 หรือ FBD-SeniorDirector@bot.or.th, FBD-AllDirector@bot.or.th (หมายเหตุ: -)
2)	ศูนย์บริการประชาชน สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (หมายเหตุ: (เลขที่ 1 ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กทม. 10300 / สายด่วน 1111 / www.1111.go.th / ตู้ ปณ.1111 เลขที่ 1 ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กทม. 10300))
3)	ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตในภาครัฐ (หมายเหตุ: (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) - 99 หมู่ 4 อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ชั้น 2 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัด นนทบุรี 11120 - สายด่วน 1206 / โทรศัพท์ 0 2502 6670-80 ต่อ 1900 , 1904- 7 / โทรสาร 0 2502 6132 www.pacc.go.th / www.facebook.com/PACC.GO.TH) ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ (The Anti-Corruption Operation center) (Tel : +66 92 668 0777 / Line : Fad.pacc / Facebook : The Anti-Corruption Operation Center / Email : Fad.pacc@gmail.com))

แบบฟอร์ม ตัวอย่างและคู่มือการกรอก

ลำดับ	ชื่อแบบฟอร์ม
1	แบบประเมินความพร้อมของธนาคารพาณิชย์ในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการโดยวิธี SA-OR และวิธี ASA

หมายเหตุ

-